

BEDRE PSYKIATRI
- landsforeningen for pårørende

19. september 2015

Psykiatrien har også ret til kvalitet

Der er behov for at give psykiatrien et økonomisk og kompetencemæssigt løft. De mange konflikter, vold og trusler i psykiatrien er et symptom på, at psykiatrien er presset, mangler hænder og redskaber til at undgå konflikter og brede behandlingstilbud samt sikrer en høj kvalitet i psykiatrien.

Det store pres på psykiatrien mærkes tydeligt i hverdagen både hos både personale, patienter og pårørende, hvor det kan være svært for personalet at finde tid til samvær, samtale, løse konflikter og give en bred behandling, der ikke bare har fokus på medicin.

Medarbejdere, der har tilstrækkelig tid til samtale og samvær med patienter og pårørende, er mindre udsat for vold/trusler (52 %), end medarbejdere der ikke oplever at have den tilstrækkelige tid (72%). Også ledelsens prioritering af voldsforebyggelse, gode fysiske rammer, en god normering samt de rette kompetencer hos medarbejderne giver en lavere voldsrisiko for medarbejderne.

FOA, Dansk Sygeplejeråd og BEDRE PSYKIATRI mener samstemmende, at man er nødt til at give psykiatrien en økonomisk saltvandsindsprøjtning. Når ressourcerne presses i bund – så stiger presset også på medarbejdere, patienter og pårørende, og hvis vi skal knække kurven med vold og trusler i psykiatrien, så er vi nødt til at sikre en hverdag med mindre tidspres, mere tid til omsorg, faglig støtte til medarbejderne og bredere behandlingstilbud, inddragelse af pårørende samt en styrkelse af ledelseskvaliteten og samarbejdet omkring kerneopgaven. Alt i alt et fokus på kvalitet. Det har psykiatrien også ret til.

Ny undersøgelse af forekomsten af vold og trusler i psykiatrien

DSR og FOA har gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 2000 ansatte i psykiatrien^{1 2}.

Undersøgelsen viser blandt andet at:

- Halvdelen af medarbejderne (50%) i psykiatrien angiver, at deres arbejdsplads inden for det seneste år har politianmeldt patienter/borgere for vold eller trusler. Dette skal ses i forhold til, at to tredjedele af medarbejderne (63%) selv har været udsat for vold og/eller trusler, og ni ud af 10 (89%) har kendskab til, at andre er blevet udsat for vold og/eller trusler.
- Halvdelen af de ansatte i psykiatrien (53%) er enige eller overvejende enige i, at antallet af episoder med voldelige og truende patienter er stigende. To tredjedele (67%) er enige eller overvejende enige i, at misbrug af stoffer/alkohol er årsag til flere episoder med vold og trusler end tidligere. Lige så mange (65%) er enige i, at lange ventetider kan medvirke til, at patienter bliver truende/voldelige.
- Medarbejdere, der har tilstrækkelig tid til samtale og samvær med patienter og pårørende, er mindre udsat for vold/trusler (52 %), end medarbejdere der ikke oplever at have den tilstrækkelige tid (72%). Også ledelsens prioritering af voldsforebyggelse, gode fysiske rammer, en god normering samt de rette kompetencer hos medarbejderne giver en lavere voldsrisiko for medarbejderne (se tabel 2).

Anbefalinger til det videre arbejde med forebyggelse af vold og trusler i psykiatrien

DSR, FOA og BEDRE PSYKIATRI fremfører her er en række konkrete og retningsangivne anbefalinger til at forebygge og minimere risikoen for vold og trusler i psykiatrien.

1) Styrkelse af kompetenceudviklingen af medarbejdere og ledere

Det er ledernes ansvar at sikre, at medarbejdere er trygge ved at gå på arbejde. Derfor skal der ske en styrkelse af kompetenceudviklingen blandt medarbejdere og ledere.

Vi anbefaler:

¹ I tillæg er foretaget en rundspørge blandt 100 pårørende til psykisk syge og deres syn på vold og trusler i psykiatrien. (BEDRE PSYKIATRI, 2015)

² Undersøgelsen er gennemført i perioden fra 30. april til 8. maj 2015. Data er indsamlet via spørgeskemaundersøgelser udsendt på e-mail. Målgruppen var erhvervsaktive medlemmer af henholdsvis FOA og DSR, som arbejder i psykiatrien. I alt 2.003 medlemmer i målgruppen deltog i undersøgelsen, heraf 978 fra FOA og 1.132 fra DSR. Svarprocenten blandt FOAs medlemmer 33 og 34 blandt DSRs medlemmer. Kontakt: Konsulent Simon Martin Hansen, DSR Analyse (sha@dsr.dk/4695 4122)

- At ansatte kontinuerligt skal have mulighed for at udvikle og styrke deres kompetencer både gennem formel uddannelse og i læringsmiljøer på arbejdspladsen.
- At ledere uddannes i arbejdsmiljø for at kunne sætte sig for bordenden og kvalitetssikre de handleplaner, de i forvejen er forpligtiget til at udarbejde.

2) Bedre inddragelse af patient/borger og de pårørende i voldsforebyggelsen

Alt tyder på, at det er gavnligt for både borger/patient, pårørende og de ansatte, at borgere/patienter og pårørende inddrages i indsatsen for at forebygge konflikter og vold. Det gælder især arbejdspladser hvor man har kontakt med de samme borgere/patienter over længere tid.

Vi anbefaler:

- At der ses nærmere på, hvordan borger/patient og pårørende kan inddrages systematisk og forpligtende i forebyggelse af vold og trusler i psykiatrien. Herunder hvordan borgere/patienter og pårørendes viden og erfaringer kan styrke behandlingsforløbet samt dialog og samarbejde med de ansatte, hvormed vold og trusler undgås.
- Fælles initiativer så som deltagelse i kurser om konfliktforståelse og håndtering.

3) Øget udveksling af information og samarbejde mellem sektorer og institutioner

Videndeling på tværs af sektorer, med respekt for borgerens retssikkerhed, er et vigtigt redskab i risikovurderingen. I dag eksisterer der ikke et koordineret videnssystem, hvor data og metoder, som kan bidrage til at forebygge vold og trusler på arbejdspladserne, bliver samlet.

Vi anbefaler:

- At der kommer mere fokus på at få skabt et koordineret samarbejde mellem de offentlige myndigheder, der fører tilsyn med arbejdspladsernes arbejdsmiljø og faglige indsatser.

1. Bilag 1

Tabel 1. Hvilke af følgende overvejelser indgår typisk i beslutningen om at politianmelde en episode med vold og/eller trusler? Politianmeldelse...

	%
... sker for at signalere, at vold og trusler ikke tolereres på arbejdspladsen	68%
... sker i overensstemmelse med arbejdspladsens evt. voldspolitik	55%
... skal sikre ofrenes adgang til erstatning i tilfælde af evt. fysiske og psykiske skader	49%
... skal bidrage til at fastholde patienter med fortsat behov for behandling i behandlingssystemet	43%
... skal sende et signal til andre patienter/borgere om at vold og trusler har konsekvenser	42%
... sker i overensstemmelse med evt. aftale med lokalt politi	8%

Anm: n = 966 medarbejdere i psykiatrien, der har angivet at deres arbejdsplads har politianmeldt vold og/eller trusler inden for det seneste år. Kolonnen summerer ikke til 100, da deltagerne kunne vælge mere end et svar. Svarene "Andre overvejelser" (5 %), "Ingen af ovenstående (1 %) og "ved ikke (2 %) er udeladt af tabellen.

Tabel 2. Arbejdspladsfaktorer med betydning for vold og trusler på arbejdspladsen

Udsagn om arbejdspladsen	Andel enig/uenig	Andel udsat for vold/trusler	Forskel
<i>"Der er på min arbejdsplads tilstrækkelig tid til samtale og samvær med patienter/borgere og pårørende"</i>	Enig (41 %)	52%	20 %-point
	Uenig (57%)	72%	
<i>"De fysiske rammer på min arbejdsplads er tilfredsstillende"</i>	Enig (53%)	57%	16 %-point
	Uenig (45%)	73%	
<i>"Antallet af ansatte på min arbejdsplads passer til antallet af patienter/borgere"</i>	Enig (38 %)	55%	15 %-point
	Uenig (59 %)	70%	
<i>"Personalet på min arbejdsplads har de nødvendige kompetencer til at løse arbejdspladsens opgaver"</i>	Enig (75%)	60%	15 %-point
	Uenig (24%)	75%	

Anm: n = 2003 medarbejdere i psykiatrien. * enig (deltagere, der var enige eller overvejende enige i udsagnet), uenig (deltagere, der var uenige eller overvejende uenig). Andelen enige og uenige summerer ikke til 100 %, da deltagere, der svarede ved ikke eller ikke relevant er udeladt.